

Klimat- och näringslivsdepartementet

Bergslagen Metals AB
c/o Ombudets namn
raderat
GeoVista AB
Ombudets e-post raderad

Överklagande av Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut att bilda naturreservatet Grubbmyran, Strömsunds kommun

Regeringens beslut

Regeringen ändrar det överklagade beslutet på så sätt att följande undantag från föreskrifterna för naturreservatet införs.

A och C-föreskrifterna ska inte utgöra hinder för undersökningsarbete enligt gällande minerallagstiftning och därmed sammanhängande framförande av motordrivet fordon i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för mineralutvinning och därmed sammanhängande följdverksamheter inom område för gällande undersökningstillstånd benämnt Tåsjö nr 107.

Regeringen avslår överklagandet i övrigt.

Länsstyrelsen ska kungöra regeringens beslut på samma sätt som det överklagade beslutet kungjordes enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ärendet

Länsstyrelsen i Jämtlands län beslutade den 21 oktober 2024 i ärende med dnr 511-4342-2024 att med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken bilda naturreservatet Grubbmyran. Beslutet finns i *bilagan*.

Bergslagen Metals AB (bolaget) överklagar beslutet och yrkar i första hand att beslutet ska upphävas. I andra hand yrkar bolaget att reservatsbeslutet ska ändras genom att det införs ett undantag som innebär att undersökningar

och utvinning avseende mineral enligt minerallagen med tillhörande åtgärder tillåts inom naturreservatet.

Bolaget anför i huvudsak följande. Beslutet ska i första hand upphävas då det är felaktigt. Delar av bolagets undersökningstillstånd Tåsjö nr 107 ligger inom det bildade naturreservatet. Beslutet strider mot de målsättningar om ökad utvinning som EU har satt upp för de mineral som förekommer i området och bestämmelsen i 3 kap. 7 § miljöbalken. Beslutet bygger också på en felaktig bedömning av länsstyrelsen om att det saknas skäl för genomförandet av en konsekvensutredning av naturreservatet. Länsstyrelsens beslut står även i strid med 7 kap. 25 § miljöbalken eftersom bildandet av naturreservatet inte är proportionerligt.

För det fall reservatsbeslutet inte upphävs ska det i vart fall vara förenat med ett undantag som innebär att undersökningar och utvinning av mineral enligt minerallagen med tillhörande terrängkörning, blir fortsatt tillåtet inom naturreservatet. Då mineraliseringarna i aktuellt område är ytnära och disseminerade behövs ett undantag för mineralutvinning som möjliggör dagbrottsverksamhet inom reservatsområdet.

Skälen för regeringens beslut

Ett område får med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. I beslut om att bilda naturreservat ska enligt 7 kap. 5 § miljöbalken skälen för beslutet och de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet anges. Av 7 kap 25 § miljöbalken följer att en inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelser om naturreservat inte får gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Enligt 3 kap. 7 § miljöbalken ska mark- och vattenområden som innehåller värdefulla ämnen eller material så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utvinningen av dessa.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial (Critical Raw Materials Act, CRMA), som trädde i kraft den 23 maj 2024, ställs krav på ökad kartläggning och utvinning av kritiska och strategiska råvaror i medlemsstaterna. Syftet är att minska sårbarheten och öka försörjningsberedskapen i Sverige och EU.

Regeringen konstaterar inledningsvis att bolagets undersökningstillstånd som berörs av naturreservatet Grubbmyran omfattar sådana råmaterial som finns upptagna på EU:s lista av kritiska och strategiska råmaterial och omfattas därmed av CRMA.

Regeringen konstaterar vidare att det aktuella området hyser höga naturvärden av skilda slag. Området innehåller bland annat stora sammanhängande hydrologiskt opåverkade våtmarksområden med stor variationsrikedom vilket bidrar till en stor biologisk mångfald inklusive ett rikt fågelliv. Det finns grannaturskog med inslag av sumpskog i fuktstabila miljöer med kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier samt bark- och vedlevande arter knutna till dessa miljöer.

Regeringen anser att det finns skäl att inrätta ett naturreservat med den omfattning som länsstyrelsen beslutat. Vid en avvägning mellan intresset av att bevara värdefull naturmiljö och intresset av att kunna ta vara på eventuella samhällsviktiga mineraler finner regeringen dock att det finns skäl att införa undantag för att tillförsäkra att undersökningar enligt minerallagstiftningen kan ske inom hela naturreservatet. Det finns vidare skäl att införa undantag som möjliggör eventuell mineralutvinning inom det område som nu omfattas av bolagets undersökningstillstånd.

Vad bolaget anför om genomförande av konsekvensutredning och i övrigt föranleder inte regeringen att göra någon annan bedömning. Överklagandet bör därför avslås i övrigt.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Katrin Strömberg

Kopia till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Naturvårdsverket
Strömsunds kommun